

Towns, Tables, Rats, Seats, Cats, Castles, Dogs, Trees, Birds, Streams

Hva kan det være snakk om? Noen objekter, selvfølgelig – i gips, tre, farger, blekk, papir, etc. – bilder. I bildene: større verdener bygget opp av mange små verdener – mosaikk, assemblage. Noen ganger i konkret forstand: formasjoner av små deler som danner store motiv; andre ganger i billedlig betydning: mosaikker av ideer og tegn.

Hvordan?

Jeg så ut av vinduet mitt – det var et sted på kontinentet, tror jeg – over mot fasaden på motsatt side. Her er ornamenterte jernrekkverk og tynne striper av røyk som bukter seg bedagelig langs fasader og forsvinner i en blå himmel. Her er persiener, blomsterpottar og skinnende glassflater innrammet av hvite lister. Her er stukkatur, stein og puss. Her er florlette gardiner som leker med en mild sommerbris under dagens første solstråler – halvt blygt, halvt forlokkende – foran mystiske portaler. Finnes det virkelig rom bak alle disse dunkle rektanglene? Bor det mennesker der inne? Har de stuer, kjøkken – soverom? Hvordan innreder de seg? Maler de veggene sine hvite eller i farger? Gjør de observasjoner fra utkikkspunktene sine?

Det har blitt sagt at dagens verden har glemt hvordan allegorien tenker. Jeg går inn skogen for å sanke nøtter, og oppdager ganske snart mine egne fotspor som leder inn blant trærne. Et fang av kvister og en neve bær, kanskje en og annen sopp, blir med meg hjem. Ekornet uteblir altså fra fortellingen – i seg selv et talende faktum. Ei heller finnes her ost eller fløte; men kanskje frø? En kjede av beboere enser tegnene og følger på, den ene etter den andre: rotter (alltid i flertallsform) – ikke utelukkende på grunn av sine typografiske kvaliteter – fundamentalt tilstedeværende, oftest usett, mellomrommenes beboere. Hvis rotte: katt. Hvis katt: hund. Eller fugl? Hvis fugl: horisont? Tre? Et broket måltid, teksturert – mettende?

Jeg leste en gang en fortelling om noe sånt som dette: I fortellingen kommer den ubudne gjesten over et halvt fortært måltid – forlatt av verten og den inviterte gjesten, som ser ut til å ha trukket seg tilbake for kvelden – fremdeles et festmåltid gitt den rette innstillingen. Idet denne listige tredje parten skal til å starte sitt skjulte festmåltid spretter ørene dens plutselig opp i beredskapsposisjon: støy! En knirkende dør? Nei, myke poter, smidige avmålte skritt (hva slags nesten uhørlige lyder lager slike skritt, og hvilket sensitivt individ kan ense dem selv over magens skrik?). Så har altså dette huset allerede en fast ansatt parasitt, reflekterer den ubudne, og flykter i en fei inn i nærmeste mørke krik eller krok, på vei til neste måltid. Blir ikke dette, som noen har tenkt før meg som leser, også boende hos meg?

Hva så med disse utsnittene, disse kjedene av tegn? Faktisk ligger det ingen utspekulert plan bak dette måltidet; men ei heller et simpelt terningkast: Mens for eksempel en setning skrevet i sand deler sin horisont med vann og vind på det flyktigste vis, skrives steiners skrift så langsomt og grundig at syntaksen faller under evighetens blikk. Kan jeg løfte så mye som et sandkorn uten å beskrive meg selv?

En gang, for mange år siden, overrasket jeg meg selv ved å svare slik til en kritisk røst: «Jeg synes bilder burde få lov til å formere seg». En retorisk seier – en investering det er på høy tid jeg skriver av. I stedet plasserer jeg midlene mine her: i bilder som får lov til å dvele ved seg selv. Her er byhus, trær, lyktestolper kanskje, innhyllet i lyden av usynlige gresshopper om kvelden. Her er en mild sommerbris. Her er den entusiastiske bjeffingen til en leken hund. Her er fugler som svømmer i et vannbad. Hva gjelder resten av fortellingen, og alle veiene den tok, står den ikke skrevet i disse rommene?

- Eirik Senje, august 2022